

عهدنامه بین المللی حفظ نباتات (متن تجدید نظر شده جدید مصوب کنفرانس فائو در اجلاس
بیست و نهم آن در نوامبر ۱۹۹۷)

پیشگفتار :

طرفهای قرارداد لزوم همکاری بین المللی در مبارزه با آفات گیاهان و فرآورده های گیاهی و پیشگیری از انتشار بین المللی و بخصوص ورود آنها به نواحی در معرض خطر را تأیید نمودند . همچنین تأیید نمودند که تدابیر بهداشت گیاهی بایستی از نظر فنی شفاف و موجه باشد و نباید به صورتی باشد که وسیله تبعیض یا محدودیت پنهانی را بخصوص در تجارت بین المللی ایجاد کند . طرفهای قرار داد تمایل خود را به تضمین هماهنگی نزدیک تدابیر در جهت این مقاصد و تهیه چارچوبی برای توسعه و کار برد تدابیر بهداشت گیاهی یکنواخت و تهیه تفصیلی استانداردهای بین المللی منتج از آن را اعلام نمودند و ضمن در نظر گرفتن اصول مورد تأیید بین المللی حاکم بر حفاظت از سلامت گیاهان ، انسانها ، جانوران و محیط زیست و با اشاره به موافقتنامه های منعقد در نتیجه مذاکرات چند جانبه اروگوئه شامل موافقتنامه مربوط به کار برد تدابیر بهداشتی و بهداشت گیاهی به ترتیب زیر توافق کرده اند :

ماده ۱- هدف و مسئولیت :

- ۱- با هدف تأمین امنیت مشترک و اقدامات مؤثر برای جلوگیری از ورود و انتشار آفات گیاهان و فرآورده های گیاهی و ترویج تدابیر مقتضی برای مبارزه با آنها ، طرفهای قرارداد متعهد می شوند که تدابیر قانونی ، فنی و اجرایی قید شده در این عهدنامه و موافقتنامه های تکمیلی پیرو ماده ۱۶ را تصویب کنند .
- ۲- هر طرف قرارداد ، بدون تعصب نسبت به تعهدات پذیرفته شده تحت سایر موافقتنامه های بین المللی ، برای اجرای کلیه مقررات این عهدنامه در قلمرو خود قبول مسئولیت خواهد کرد .
- ۳- تقسیم مسئولیتهای میان سازمانهای عضو فائو و کشورهای عضو آنها که طرف قرارداد هستند برای اجرای مقررات این عهدنامه طبق صلاحیتهای مربوطه آنها انجام خواهد شد .
- ۴- در صورت امکان ممکن است مفاد این عهدنامه توسط طرفهای قرارداد علاوه بر گیاهان و فرآورده های گیاهی ، در خصوص انبار ، بسته بندی ، انتقال ، کانتینرها ، خاک و سایر ارگانیسرها ، اشیاء یا مواد مستعد پناه دادن یا انتشار آفات گیاهی بخصوص در مواردی که حمل و نقل بین المللی دخالت دارد نیز اعمال شود .

ماده ۲- استفاده از اصطلاحات :

برای درک اهداف این عهدنامه ، اصطلاحات مورد استفاده در آن ، به شرح ذیل تعریف می گردد.

« **ناحیه با شیوع کم آفت** » : یک ناحیه ، خواه تمام یک کشور ، بخشی از یک کشور یا تمام یا بخشی از چند کشور به ترتیبی که توسط مقامات ذیصلاح تعیین شده و در آن آفت خاصی در سطوح کم بروز کرده و تابع تدابیر مؤثر مراقبت ، کنترل یا ریشه کنی می باشد .

« **کمسیون** » : کمسیون موازین بهداشت گیاهی تأسیس شده بر اساس ماده ۱۱ .

« **ناحیه در معرض خطر** » : ناحیه ای که عوامل اکولوژیکی برای استقرار آفتی که حضور آن در ناحیه به خسارتهای مهم اقتصادی منجر خواهد شد مساعد است .

« **استقرار** » : دوام یک آفت در یک ناحیه پس از ورود برای آینده قابل پیش بینی .

« **تدابیر بهداشت گیاهی هماهنگ** » : تدابیر بهداشت گیاهی ایجاد شده توسط طرفهای قرارداد بر مبنای استانداردهای بین المللی .

« **استاندارد های بین المللی** » : استانداردهای بین المللی ایجاد شده طبق پاراگرافهای ۱ و ۲ ماده ۱۰ .

« **ورود و استقرار** » : ورود آفت در صورتی که منجر به استقرار آن شود.

« **آفت** » : گونه ، سویه یا بیوتیپ گیاه ، جانور یا عامل بیماریزای مضر برای گیاهان یا فرآورده های گیاهی.

« **تحلیل خطر آفت** » : فرآیند ارزیابی مدارک بیولوژیکی یا سایر مدارک علمی و اقتصادی برای تعیین اینکه آیا آفتی بایستی کنترل شود یا خیر و قدرت تدابیر بهداشت گیاهی که بایستی علیه آن اتخاذ شود .

« **موازین بهداشت گیاهی** » : هر گونه قوانین ، مقررات یا دستور العمل رسمی که دارای هدف پیشگیری از ورود یا انتشار آفت باشد .

« **فرآورده های گیاهی** » : مواد فرآورده نشده دارای منشأ گیاهی (شامل دانه های) و آن دسته از فرآورده های فرآوری نشده که از نظر ماهیت خود یا ماهیت فرآوری ممکن است خطری برای ورود یا انتشار آفت ایجاد کنند .

« **گیاهان** » : گیاهان زنده و اندامهای آنها شامل بذور ژرم پلاسما .

« **آفت قرنطینه ای** » : آفت دارای اهمیت اقتصادی بالقوه برای ناحیه در معرض خطر که یا این آفت هنوز در آنجا وجود ندارد یا اینکه آفت وجود دارد ولی تحت کنترل رسمی می باشد .

« **استانداردهای منطقه ای** » : استانداردهای ایجاد شده توسط سازمان حفظ نباتات منطقه ای برای هدایت اعضای آن سازمان.

« **کالاهای کشاورزی مشمول مقررات** » : هر گونه گیاه ، فرآورده گیاهی ، انبار ، بسته بندی ، انتقال ، کانتینرها ، خاک و هرگونه ارگانسیم دیگر ، شیء یا مواد مستعد پناه دادن یا انتشار آفات

که بنظر می رسد نیاز به اقدام بهداشت گیاهی داشته باشد بخصوص وقتی که حمل و نقل بین المللی مطرح می شود .

«آفت غیر قرنطینه ای مشمول مقررات»: آفت غیر قرنطینه ای که وجود آن ها در محموله های گیاهی با هدف کاشت مضر بوده و یا دارای خسارت اقتصادی بالایی می باشد . و بنابر این در قلمرو طرف قرارداد وارد کننده تحت کنترل قرار گیرد .

« آفت مشمول مقررات»: آفت قرنطینه ای یا آفت غیر قرنطینه ای مشمول مقررات

«دبیر»: دبیر کمیسیون که پیرو ماده ۱۲ منصوب می شود .

« توجیه فنی»: توجیه بر اساس نتیجه گیری های حاصله از طریق استفاده از تحلیل خطر آفت مربوط یا در مواردی که صدق کند بررسی و ارزیابی معادل دیگری از اطلاعات علمی موجود .

۲- تعاریف تعیین شده در این ماده که به کاربرد این عهدنامه محدود می باشد بر تعاریف

ایجاد شده بر اساس قوانین داخلی یا مقررات طرف قرارداد تأثیر نخواهد گذاشت .

ماده ۳- ارتباط با سایر موافقتنامه های بین المللی

هیچ چیز در این عهدنامه بر حقوق و تعهدات طرفهای قرار داد تحت موافقتنامه های بین المللی مربوط اثر نخواهد گذاشت .

ماده ۴- مفاد کلی مربوط به تشکیلات سازمانی حفظ نباتات ملی

۱- هر طرف بیشترین توان خود برای سازمان حفظ نباتات ملی با مسئولیتهای اصلی تعیین

شده در این ماده اقدام خواهد نمود .

۲- مسئولیتهای یک سازمان حفظ نباتات ملی رسمی شامل موارد زیر خواهد بود :

الف) صدور گواهیهای مرتبط با مقررات بهداشت گیاهی کشور وارد کننده برای محموله های گیاهان ، فرآورده های گیاهی و سایر اقلام مشمول مقررات .

ب) نظارت و ردیابی گیاهان در حال رشد شامل نواحی تحت کشت (از جمله مزارع نهالستانها ، خزانه ها ، باغات ، گلخانه ها و آزمایشگاهها) و فلور وحشی و گیاهان و فرآورده های گیاهی در انبار ، یا در حال حمل و نقل بویژه با هدف گزارش کردن ، ظهور ، ظعیان و انتشار آفات و کنترل

این آفات شامل گزارش دهی مورد اشاره تحت بند الف پاراگراف ۱ ماده ۸

پ) بازرسی محموله های گیاهان و فرآورده های گیاهی در حال جابجایی در حمل و نقل بین المللی و در صورت امکان بازرسی سایر اقلام مشمول مقررات بویژه باهدف پیشگیری از ورود و یا انتشار آفات.

ت) آفت زدایی یا آلودگی زدایی محموله های گیاهان ، فرآورده های گیاهی و سایر اقلام مشمول مقررات در حال جابجایی در حمل و نقل بین المللی با هدف برآورده نمودن شرایط بهداشت گیاهی.

ث) حفاظت از نواحی در معرض خطر و تعیین، نگاهداری، نظارت و ردیابی نواحی عاری از آفات و نواحی با شیوع کم آفت.

ج) اجرای تجزیه و تحلیل خطر آفت.

چ) تضمین اینکه از طریق شیوه‌های مقتضی ایمنی بهداشت گیاهی محموله‌ها پس از صدور گواهی از نظر ترکیب، جایگزینی و آفت زدگی ثانویه قبل از صادرات حفظ شود.

ح) آموزش و ارتقاء دانش کارکنان

۳- هر طرف قرارداد با بیشترین توان خود برای موارد زیر اقدام خواهد نمود:

الف) توزیع اطلاعات راجع به آفات مشمول مقررات و راههای پیشگیری و مبارزه با آنها در قلمرو طرف قرارداد

ب) تحقیق و بررسی در زمینه حفظ نباتات

پ) صدور مقررات بهداشت گیاهی

ث) انجام وظایف دیگری که ممکن است برای اجرای این عهدنامه لازم باشد.

۴- هر طرف قرارداد شرحی راجع به سازمان حفظ نباتات ملی رسمی خود و تغییرات در چنین سازمانی را به دبیر تسلیم خواهد کرد. هر طرف قرارداد بنا به درخواست شرحی راجع به تشکیلات سازمانی حفظ نباتات خود را در اختیار طرف قرارداد دیگر خواهد گذاشت.

ماده ۵- گواهی بهداشت گیاهی

۱- هر طرف قرارداد تشکیلاتی را برای صدور گواهی بهداشت گیاهی با هدف تضمین اینکه گیاهان، فرآورده‌های گیاهی و سایر اقلام مشمول مقررات صادر شده و محموله‌های آنها با گواهی که پیرو بند ب پاراگراف ۲ این ماده تهیه می‌شود مطابقت داشته باشند ایجاد خواهد کرد.

۲- هر طرف قرارداد تشکیلاتی را برای صدور گواهی بهداشت گیاهی طبق مفاد زیر ایجاد خواهد کرد:

الف- بازرسی و سایر فعالیتهای مربوط به صدور گواهی بهداشت گیاهی فقط توسط یا تحت اختیار سازمان حفظ نباتات ملی انجام خواهد شد. صدور گواهی بهداشت گیاهی توسط مأمورین دولتی که دارای اجازه مقتضی از سازمان حفظ نباتات باشند، انجام خواهد شد و این مأمورین می‌بایست واجد شرایط فنی بوده و با دانش و اطلاعات موجود بطوری که مقامات طرف وارد کننده بتوانند گواهی بهداشت را با اطمینان بعنوان اسناد قابل اعتماد بپذیرند اقدامات لازم را انجام دهند.

ب) گواهی بهداشت گیاهی یا معادل الکترونیکی آن در مواردی که مورد قبول طرف قرارداد وارد کننده ذیربط باشد بر اساس مدل مشخص شده در ضمیمه این عهدنامه تنظیم خواهد شد. این

گواهینامه ها با در نظر گرفتن استانداردهای بین المللی مربوطه تکمیل و صادر خواهد شد (بر اساس استاندارد شماره ۱۲ عهدنامه بین المللی حفظ نباتات)
پ (تغییرات گواهی نشده یا خط خوردگی، گواهی را بی اعتبار خواهد کرد .
۳- هر طرف قرارداد بعهده میگیرد که محموله های گیاهان یا فرآورده های گیاهی یا سایر اقلام تنظیم شده وارده به قلمرو خود را ملزم به همراه داشتن گواهی بهداشت گیاهی هماهنگ با مدل تعیین شده در ضمیمه این عهد نامه سازد . هر گونه شرایط مربوط به توضیحات تکمیلی محدود به شرایطی می باشد که از نظر فنی قابل توجیه باشد.

ماده ۶- آفات مشمول مقررات

۱- طرفهای قرارداد ممکن است تدابیر بهداشت گیاهی را برای آفات قرنطینه ای و آفات غیر قرنطینه ای مشمول مقررات ضروری سازند مشروط بر اینکه این تدابیر
الف (سختگیرانه تر از تدابیر بکار برده در مورد همان آفات در صورت وجود در قلمرو طرف قرارداد وارد کننده نباشد .
ب) به آنچه که برای حفظ سلامت گیاه و یا تضمین مصرف مورد نظر لازم است محدود بوده و دارای توجیه فنی باشد .
۲- طرفهای قرارداد تدابیر بهداشت گیاهی را برای آفاتی که مشمول مقررات نیستند مقرر نخواهند داشت .

ماده ۷- مقررات مربوط به واردات

۱- با هدف پیشگیری از ورود یا انتشار آفات مشمول مقررات در قلمرو خود ، طرفهای قرارداد دارای اختیار برای کنترل ورود گیاهان و فرآورده های گیاهی و سایر اقلام مشمول مقررات طبق موافقتنامه های بین المللی دارای مصداق بوده و برای این هدف می توانند :
الف (تدابیر بهداشت گیاهی مربوط به ورود گیاهان ، فرآورده های گیاهی و سایر اقلام مشمول مقررات شامل بازرسی ، منع ورود ، ضد عفونی و ... می باشند .
ب) در صورت عدم تطابق گیاهان یا فرآورده های گیاهی و سایر اقلام مشمول مقررات با موازین و مقررات بهداشت گیاهی (قرنطینه گیاهی) اقدام به جلوگیری از ورود یا نگهداری ، ضد عفونی ، معدوم سازی یا جابجایی این اقلام بعمل می آید .
پ (جابجایی آفت مشمول مقررات به داخل قلمرو خود را ممنوع یا محدود کنند .
ت (جابجایی عوامل کنترل بیولوژیک و سایر ارگانسیم های دارای اهمیت بهداشت گیاهی مورد ادعا بعنوان ارگانسیم های مفید به داخل قلمرو خود را ممنوع یا محدود کنند .

- ۲- بمنظور حداقل رساندن مداخله در تجارت بین المللی، هر طرف قرارداد در اعمال اختیار خود تحت پاراگراف ۱ این ماده متعهد می گردد طبق ذیل اقدام کند :
- الف) طرفهای قرارداد تحت قوانین بهداشت گیاهی خود هیچیک از اقدامات قید شده در پاراگراف ۱ این ماده را اتخاذ نخواهند کرد مگر اینکه چنین تدابیری بخاطر ملاحظات بهداشت گیاهی ضروری شده و از نظر فنی قابل توجیه باشد .
- ب) طرفهای قرارداد بلافاصله پس از تصویب مقررات ، محدودیتها و ممنوعیتهای بهداشتی، آنها را منتشر و به طرف یا طرفهای قراردادی که معتقدند ممکن است مستقیماً تحت تأثیر چنین اقداماتی قرار گیرند منقل خواهند کرد .
- پ) طرفهای قرارداد بنا به درخواست، توجیه مقررات ، محدودیتها و ممنوعیتهای بهداشت گیاهی را در اختیار طرف یا طرفهای قرارداد خواهند گذاشت .
- ت) چنانچه طرف قراردادی به محموله های گیاهان یا فرآورده های گیاهی بخصوصی نیاز داشته باشد که بایستی فقط از طریق نقاط ورود مشخصی وارد شود چنین نقاطی طوری انتخاب خواهد شد که مانع غیر ضروری در تجارت بین المللی ایجاد نکند . طرف قرارداد فهرستی از چنین نقاط ورود منتشر کرده و آنرا به دبیر سازمان حفظ نباتات منطقه ای که طرف قرارداد عضو آن سازمان منطقه ای باشد ، کلیه طرفهای قراردادی که طرف قرارداد معتقد است مستقیماً تحت تأثیر قرار میگیرند و سایر طرفها بنا به درخواست آنها قرار میدهد. چنین محدودیتهایی راجع به نقاط ورود ایجاد نخواهد شد مگر اینکه گیاهان ، فرآورده های گیاهی یا سایر اقدام تحت کنترل مورد نظر ملزم به همراه داشتن گواهی بهداشت گیاهی شده یا برای بازرسی یا ضدعفونی تحویل داده شوند .
- ث) هر گونه بازرسی یا شیوه دیگر بهداشت گیاهی مقرر توسط سازمان حفظ نباتات طرف ذیربط برای محموله گیاهان ، فرآورده های گیاهی یا سایر اقلام تحت کنترل ارائه شده برای ورود با توجه کافی به فساد پذیری آنها در اسرع وقت انجام خواهد شد .
- ج) طرفهای قرارداد وارد کننده، در اسرع وقت طرف قرارداد صادر کننده ذیربط یا در صورت امکان طرف قرارداد صادر کننده مجدد ذیربط را از موارد مهم عدم تطابق گواهی بهداشت گیاهی مطلع خواهند کرد . طرف قرارداد صادر کننده یا در صورت امکان طرف قرارداد صادر کننده مجدد ذیربط بایستی تحقیق و در صورت درخواست نتایج تحقیق خود را به طرف قرارداد ذیربط گزارش کند .
- چ) طرفهای قرارداد فقط تدابیر بهداشت گیاهی را برقرار خواهند کرد که از نظر فنی قابل توجیه و هماهنگی با تحلیل خطر آفت مربوط بوده و نشاندهنده حداقل موارد محدود کننده موجود باشد و به حداقل ممانعت در جابجایی بین المللی افراد ، امکانات و انتقالات منجر شود .

ح) طرفهای قرارداد همچنانکه شرایط تغییر می کند و اطلاعات جدید در دسترس قرار میگیرد حصول اطمینان می دهند که تدابیر بهداشت گیاهی چنانچه غیر لازم تشخیص داده شود فوراً تغییر کرده یا حذف شود.

خ) طرفهای قرارداد با بیشترین توان خود فهرست آفات مشمول مقررات را ضمن استفاده از نام علمی، ایجاد و بروز نموده و آنها را در دسترس دبیر، سازمانهای حفظ نباتات منطقه ای که عضو آن هستند و سایر طرفهای قرارداد بنا به درخواست خواهند گذاشت.

د) طرفهای قرارداد با بیشترین توان خود نظارت بر آفت را انجام داده و اطلاعات مربوط به وضعیت آفات را بعنوان پشتوانه دسته بندی آفات و برای تدوین تدابیر بهداشت مقتضی تدوین و حفظ خواهند کرد. این اطلاعات در صورت درخواست در اختیار طرفهای قرارداد قرار خواهند گرفت.

۳- هر طرف قرارداد میتواند تدابیر قید شده در این ماده را برای آفاتی که ممکن است قادر به استقرار در قلمرو آن نبوده اما در صورت ورود سبب خسارت اقتصادی شوند بکار برد. تدابیر اتخاذ شده علیه این آفات بایستی از نظر فنی قابل توجیه باشد.

۴- طرفهای قرارداد ممکن است تدابیر قید شده در این ماده را برای محموله های در حال ترانزیت از طریق قلمرو خود بکار برند تنها در صورتی که چنین تدابیر از نظر فنی قابل توجیه و برای پیشگیری از ورود و یا انتشار آفات لازم باشد.

۵- هیچ چیز در این ماده محدودیت و ممنوعیتی برای طرفهای قرارداد وارد کننده از انجام پیش بینی خاص تابع تضمینهای کافی برای وارد کردن گیاهان، فرآورده های گیاهی و سایر اقلام مشمول مقررات و آفات گیاهی بمنظور تحقیقات علمی، آموزش یا استفاه خاص دیگر ایجاد نمی کند.

۶- هیچ چیز در این ماده طرفهای قرارداد را از اتخاذ تدابیر اضطراری مقتضی راجع به کشف آفتی که خطر بالقوه ای را برای قلمرو آنها مطرح سازد یا گزارش چنین کشفی باز نخواهد داشت. چنین اقدامی بمنظور حصول اطمینان از اینکه ادامه آن موجه می باشد ارزشیابی خواهد شد. اقدام اتخاذ شده فوراً به طرفهای قرارداد ذیربط و سازمانهای حفظ نباتات منطقه ای که طرف قرارداد عضو آن باشد گزارش خواهد شد.

ماده ۸- همکاری بین المللی

۱- طرفهای قرارداد با بیشترین حد ممکن برای حصول اهداف این عهدنامه با یکدیگر همکاری خواهند کرد و بویژه:

الف) در زمینه تبادل اطلاعات مربوط به آفات گیاهی مخصوصاً گزارش دادن بروز، طغیان یا انتشار آفاتی که ممکن است دارای خطر فوری یا بالقوه باشند طبق شیوه هایی که ممکن است توسط کمیسیون ایجاد شود همکاری خواهند کرد.

ب) تا حد امکان درخواستهای خاص برای مبارزه با آفاتی که ممکن است تولید محصول را بطور جدی به خطر بیندازند و نیازمند اقدام بین المللی بمنظور ردیابی با موارد اضطراری هستند شرکت خواهند کرد.

پ) تا حد امکان در ارائه اطلاعات فنی و علمی لازم برای تحلیل خطر آفت همکاری خواهند کرد.

۲- هر طرف قرارداد نقطه تماسی را برای تبادل اطلاعات مرتبط با اجرای این عهدنامه تعیین خواهد کرد.

ماده ۹- سازمانهای حفظ نباتات منطقه ای

۱- طرفهای قرارداد بعهده میگیرند که در تأسیس سازمانهای حفظ نباتات منطقه ای در نواحی مقتضی با یکدیگر همکاری کنند.

۲- سازمانهای حفظ نباتات منطقه ای بعنوان مجامع هماهنگ کننده در نواحی تحت پوشش، انجام وظیفه کرده و بمنظور دستیابی به اهداف این عهدنامه در فعالیتهای مختلف شرکت خواهند کرد و در صورت امکان به جمع آوری و توزیع اطلاعات اقدام خواهند کرد.

۳- سازمانهای حفظ نباتات منطقه ای برای دستیابی به اهداف این عهدنامه با دبیر این کمیسیون همکاری خواهند کرد و در صورت امکان با دبیر کمیسیون در تدوین استانداردهای بین المللی همکاری خواهند داشت.

۴- دبیر جلسات، شورای فنی منظم، متشکل از نمایندگان سازمانهای حفظ نباتات منطقه ای تشکیل خواهد داد تا:

الف) تدوین و استفاده از استانداردهای بین المللی مربوط به دبیر بهداشت گیاهی را ارتقاء دهد.
ب) همکاری بین منطقه ای در زمینه ارتقاء تدابیر بهداشت گیاهی هماهنگ برای مبارزه با آفات و پیشگیری از انتشار یا ورود آنها را تشویق کند.

ماده ۱۰- استانداردها

۱- طرفهای قرارداد موافقت در زمینه تدوین استانداردهای بین المللی طبق شیوه های تصویب شده توسط کمیسیون همکاری کنند.

۲- استانداردهای بین المللی توسط کمیسیون تصویب خواهد شد.

- ۳- استانداردهای منطقه ای بایستی با اصول این عهدنامه هماهنگ باشد. این استانداردها ممکن است برای بررسی بعنوان پیش نویس استانداردهای مربوط به تدابیر بهداشت گیاهی، در صورت قابلیت کاربرد وسیعتر به کمیسیون سپرده شود.
- ۴- طرفهای قرارداد بایستی در صورت امکان هنگام انجام فعالیتهای مربوط به این عهدنامه استانداردهای بین المللی را لحاظ دارند.

ماده ۱۱- کمیسیون مربوط به تدابیر بهداشت گیاهی

- ۱- طرفهای قرارداد با تاسیس کمیسیون تدابیر بهداشت گیاهی در چهارچوب سازمان خواروبار و کشاورزی ملل متحد (فائو) موافقتند.
- ۲- وظایف کمیسیون، ارتقاء اجرای کامل اهداف عهدنامه و بویژه موارد زیر می باشد:
- الف) بررسی وضع حفظ نباتات در جهان و نیاز به اقدام برای کنترل یا انتشار بین المللی آفات و ورود آنها به نواحی در معرض خطر.
- ب) ایجاد و بررسی تشکیلات و شیوه های سازمانی لازم برای تدوین و تصویب استانداردهای بین المللی و تطابق استانداردهای بین المللی.
- پ) ایجاد قواعد و شیوه های حل اختلاف بر اساس ماده ۱۳
- ت) ایجاد مجامع تابعه کمیسیون (در مواردی که برای اجرای صحیح وظایف آن لازم باشد).
- ث) تصویب دستورالعملهای مربوط به رسمیت شناختن سازمانهای حفظ نباتات منطقه ای.
- ج) برقراری همکاری با سایر سازمانهای بین المللی مرتبط در خصوص موضوعات تحت پوشش این عهدنامه
- چ) تصویب توصیه های مربوط به اجرای عهدنامه در موارد لازم
- ح) اجرای وظایف دیگری که ممکن است برای عملی نمودن اهداف این عهدنامه لازم باشد.

۳- عضویت در کمیسیون برای کلیه طرفهای قرارداد آزاد خواهد بود.

۴- هر طرف قرارداد می تواند یک نماینده در نشستهای کمیسیون داشته باشد.

۵- طرفهای قرارداد برای حصول توافق راجع به کلیه موضوعات با اتفاق آراء تلاش خواهند نمود. چنانچه کلیه تلاشها برای حصول توافق آراء انجام شود ولی توافق حاصل نشود، بعنوان آخرین تمهید، توسط اکثریت دوسوم طرفهای قرارداد حاضر و رای دهنده اخذ تصمیم خواهد شد.

۶- هر سازمان عضو فائو که طرف قرارداد باشد و کشورهای عضو آن سازمان عضو، که طرف قرارداد باشند، طبق اساسنامه و قواعد کلی فائو، حقوق عضویت خود را اعمال و وظایف عضویت خود را انجام خواهند داد.

- ۷- کمیسیون می تواند در صورت نیاز اساسنامه خود را که با این عهدنامه با اساسنامه فائو مخالفت نخواهد داشت تصویب و اصلاح کند.
- ۸- رئیس کمیسیون نشست منظم سالانه کمیسیون را تشکیل خواهد داد.
- ۹- نشستهای خاص کمیسیون توسط رئیس کمیسیون، به درخواست حداقل یک سوم اعضای آن تشکیل خواهد شد.
- ۱۰- اعضاء کمیسیون، رئیس و دو نایب رئیس خود را انتخاب خواهد کرد که هر کدام برای یک دوره دوساله خدمت خواهند کرد.

ماده ۱۲ - دبیرخانه

- ۱- دبیر کمیسیون توسط مدیر کل فائو منصوب خواهد شد.
- ۲- کارکنان دبیرخانه به ترتیبی که ممکن است مورد نیاز باشند، دبیر را یاری خواهند کرد.
- ۳- دبیر، مسئول اجرای سیاستها و فعالیتهای کمیسیون و اجرای سایر وظایف محوله به وی توسط این عهدنامه خواهد بود و راجع به آنها به کمیسیون گزارش خواهد داد :
- ۴- دبیر می بایست موارد زیر را انجام دهد:
- الف) استانداردهای بین المللی را ظرف ۶۰ روز پس از تصویب به کلیه اعضا ارسال نماید.
- ب) فهرستهای نقاط ورود تحت بند ت پاراگراف ۲ ماده هفت را که توسط طرفهای قرارداد ابلاغ شده است به کلیه اعضاء ارسال نماید.
- پ) فهرست آفات مشمول مقررات را که ورود آنها ممنوع یا مورد اشاره در بند ۱ پاراگراف ۲ ماده ۷ (هفت) می باشد به کلیه اعضا و سازمانهای حفظ نباتات منطقه ای ارسال نماید.
- ت) اطلاعات دریافتی از طرفهای قرارداد راجع به مقررات ، محدودیتها و ممنوعیتهای بهداشت گیاهی مورد اشاره در بند ب پاراگراف ۲ ماده هفتم و شرحهای مربوط به سازمانهای حفظ نباتات ملی رسمی مورد اشاره در پاراگراف ۴ ماده ۴ را توزیع خواهد کرد.
- ۵- دبیر ترجمه اسناد مربوط به جلسات کمیسیون و استانداردهای بین المللی را به زبانهای رسمی فائو در اختیار خواهد گذاشت.
- ۶- دبیر با سازمانهای حفظ نباتات منطقه ای در جهت دستیابی به اهداف عهدنامه همکاری خواهد کرد.

ماده ۱۳ - حل اختلافات

- ۱- چنانچه هرگونه اختلافی راجع به تغییر و تفسیر با کاربرد عهدنامه موجود باشد یا چنانچه هر طرف قرارداد بیندازد که هرگونه اقدام یک طرف قرارداد دیگر با تعهدات طرف اخیر بر اساس مواد ۵ و ۷ این عهدنامه بویژه در رابطه با مبنای ممنوعیت با محدودیت

واردات گیاهان، فرآورده های گیاهی یا سایر اقلام مشمول مقررات وارده از قلمرو آن تضاد دارد، طرفهای قرارداد زیربط در اسرع وقت نسبت به حل اختلاف بایکدیگر مشورت خواهند کرد.

۲- چنانچه اختلاف به طرق مورد اشاره در پاراگراف ۱ قابل حل نباشد، طرف با طرفهای قرارداد زیربط ممکن است از مدیر کل فائو درخواست کنند کمیته ای از کارشناسان را طبق شیوه ها و قواعدی که توسط کمیسیون ایجاد می شود، برای بررسی موضوع مورد اختلاف تشکیل گردد.

۳- این کمیته شامل نمایندگان تعیین شده توسط هر یک از طرفهای قرارداد زیربط خواهد بود. این کمیته موضوع مورد اختلاف را ضمن در نظر گرفتن کلیه اسناد و مدارک تحویل شده توسط طرفهای قرارداد زیربط، بررسی خواهد کرد. این کمیته گزارشی راجع به جوانب فنی اختلاف بمنظور یافتن راه حلی برای آن تهیه خواهد کرد. تهیه گزارش و تصویب آن طبق قواعد و شیوه های ایجاد شده توسط کمیسیون بوده و توسط مدیر کل برای طرفهای قرارداد زیربط ارسال خواهد شد. این گزارش ممکن است بنا به درخواست به مجمع ذیصلاح سازمان بین المللی مسئول حل اختلافات تجاری نیز تسلیم شود.

۴- طرفهای قرارداد موافقت دارند که توصیه های چنین کمیته ای در حالتی که از نظر ماهیت الزام آور نیست، به مبنایی برای بررسی مجدد موضوعی که عدم توافق از آن ناشی شده است توسط طرفهای قرارداد تبدیل خواهد شد.

۵- طرفهای قرارداد هزینه های مربوط به کارشناسان را بین خود تقسیم خواهند کرد.

۶- مفاد این ماده مکمل شیوه حل اختلاف پیش بینی شده در سایر موافقتنامه های بین المللی مربوط به موضوعات بوده و مضر به آنها نخواهد بود.

ماده ۱۴ - جایگزینی موافقتنامه های قبلی

این عهدنامه به عهدنامه بین المللی مربوط به تدابیر اتخاذ شده علیه *Phylloxera vastatrix* مورخ ۳ نوامبر ۱۸۸۱، عهدنامه تکمیلی امضا شده در برن در تاریخ ۱۵ آوریل ۱۸۸۹ و عهدنامه بین المللی مربوط به حفاظت از گیاهان امضا شده در رم در تاریخ ۶ آوریل ۱۹۲۹ میان طرفهای قرارداد خاتمه داده و جایگزین آنها خواهد شد.

ماده ۱۵ - قلمرو کاربرد

۱- هر طرف قرارداد ممکن است در زمان تصویب یا الحاق یا هر زمان بعد از آن، اعلامیه ای را به مدیر کل سازمان فائو ابلاغ کند که این عهدنامه برای تمام یا هر یک از قلمروهای

مربوط به روابط بین المللی که در اعلامیه قید شده ، ۳۰ روز پس از دریافت اعلامیه توسط مدیر کل مصدق خواهد داشت.

- ۲- هر طرف قراردادی که اعلامیه ای را طبق پاراگراف ۱ این ماده به مدیر کل فائو ابلاغ کرده باشد می تواند در هر زمان اعلامیه دیگری را که حوزه عمل اعلامیه قبلی را تعدیل کرده یا به کاربرد مفاد عهدنامه فعلی در رابطه با هر قلمرو خاتمه دهد ابلاغ نماید. چنین تعدیل یا خاتمه ای سی روز پس از دریافت اعلامیه توسط مدیر کل موثر خواهد شد.
- ۳- مدیر کل فائو کلیه طرفهای قرارداد را از دریافت هرگونه اعلامیه بر اساس این ماده مطلع خواهد ساخت.

ماده ۱۶ - موافقتنامه های تکمیلی

- ۱- طرفهای قرارداد می توانند به منظور برخورد با مشکلات خاص حفظ نباتات که محتاج توجه به اقدام خاصی باشد وارد توافقهایی تکمیلی شوند. چنین توافقهایی ممکن است در مورد مناطق خاص، آفات خاص، گیاهان و فرآورده های گیاهی خاص، روشهای خاص حمل و نقل بین المللی گیاهان و فرآورده های گیاهی مصداق داشته یا بصورت دیگری مفاد این عهدنامه را تکمیل کند.
- ۲- هرگونه توافق تکمیلی برای هر طرف قرارداد زیربط پس از قبول، طبق مفاد توافقهایی تکمیلی به اجرا درخواهد آمد.
- ۳- توافقهایی تکمیلی باید مفاد این عهدنامه را ارتقاء داده و با اصول و مفاد این عهدنامه و اصول شفافیت ، عدم تبعیض و اجتناب از محدودیتهای پنهان بخصوص در رابطه با تجارت بین الملل مطابقت داشته باشد.

ماده ۱۷ - تصویب و الحاق

- ۱- این عهدنامه برای امضا توسط کلیه کشورها تا تاریخ ۱ مه ۱۹۵۲ باز خواهد بود و در زودترین تاریخ ممکن تصویب خواهد شد. اسناد تصویب نزد مدیر کل فائو می ماند و مدیر کل فائو می بایست تاریخ تصویب را به اطلاع هر یک از کشورهای امضاکننده برساند.
- ۲- بمحض اینکه این عهدنامه بر اساس ماده ۲۲ به اجرا درآید برای الحاق توسط کشورهای که امضا نکرده اند باز خواهد بود. الحاق از طریق سپردن اطلاعیه الحاق به مدیر کل فائو که کلیه کشورهای عضو را مطلع خواهد ساخت موثر خواهد شد.
- ۳- هنگامی که یک سازمان عضو فائو، طرف قرارداد این عهدنامه شود، سازمان عضو طبق مفاد پاراگراف هفت ماده ۲ اساسنامه فائو در هنگام الحاق تغییرات یا توضیحات مربوط به

اعلامیه صلاحیت تسلیم شده تحت پاراگراف ۵ ماده ۲ اساسنامه فائو را در مواردی که ممکن است با توجه به پذیرش این عهدنامه توسط آن لازم باشد اطلاع خواهد داد. هر طرف قرارداد این عهدنامه ممکن است در هر زمان از یک سازمان عضو فائو که طرف قرارداد این عهدنامه باشد درخواست کند اطلاعاتی در مورد اینکه بین سازمان عضو و کشورهای عضو آن کدامیک مسئول اجرای یک موضوع خاص تحت پوشش این عهدنامه است در اختیار بگذارد سازمان عضو این اطلاعات را ظرف مدت زمان معقولی ارائه خواهد کرد.

ماده ۱۸ - طرفهای بدون قرارداد

طرفهای قرارداد، هر کشور عضو فائو را که طرف این عهدنامه نباشد به قبول این عهدنامه تشویق خواهند کرد و هر طرف بدون قرارداد را تشویق خواهند نمود که تدابیر بهداشت گیاهی هماهنگ با مفاد این عهدنامه و استانداردهای بین المللی اتخاذ شده تحت آن را بکار ببرد.

ماده ۱۹ - زبانها

- ۱- زبانهای معتبر این عهدنامه زبانهای رسمی فائو خواهد بود.
- ۲- هیچ چیز در این عهدنامه بعنوان ملزم کننده طرفهای قرارداد به ارائه و انتشار اسناد با ارائه رونوشت آنها به زبانهایی غیر از زبان طرفهای قرارداد محسوب نخواهد شد به استثنای آنچه که در پاراگراف ۳ زیر قید شده است.
- ۳- اسناد ذیل حداقل به یکی از زبانهای رسمی فائو خواهد بود.
 - الف) اطلاعات ارائه شده طبق پاراگراف ۴ ماده ۴
 - ب) یادداشتهای روی جلدی که اطلاعات کتابشناسی راجع به اسناد ارسال شده طبق بند ۵ پاراگراف ۲ ماده هشت ارائه کند.
 - پ) اطلاعات ارائه شده طبق بندهای ب، ت، خ و چ پاراگراف ۲ ماده ۷
 - ت) یادداشتهایی که اطلاعات کتابشناسی و خلاصه کوتاهی از اسناد مربوط راجع به اطلاعات تهیه شده طبق بند الف پاراگراف ۱ ماده ۸ ارائه کند.
 - ث) درخواست اطلاعات مربوط به نقاط تماس و پاسخ چنین درخواستهایی ولی این مطالعه شامل اسناد ضمیمه نمی باشد.
 - ج) هرگونه اسناد در دسترس گذاشته شده توسط طرفهای قرارداد برای جلسات کمیسیون

ماده ۲۰ - کمک فنی

طرقهای قرارداد موافقتند که ارائه کمک فنی به طرفهای قرارداد بخصوص آنهایی که طرفهای قرارداد در حال توسعه هستند را خواه بطور دوجانبه یا از طریق سازمانهای بین المللی مربوطه با هدف تسهیل در اجرای این عهدنامه ارتقاء دهند.

ماده ۲۱ - اصلاح

۱- هرگونه پیشنهاد توسط یک طرف قرارداد برای اصلاح این عهدنامه به مدیر کل فائو ابلاغ خواهد شد.

۲- هرگونه اصلاح پیشنهادی این عهدنامه که توسط مدیر کل فائو از یک طرف قرارداد دریافت شود برای تصویب به اجلاس عادی یا ویژه کمیسیون ارائه خواهد شد و چنانچه اصلاح متضمن تغییرات فنی مهم بوده یا تعهدات اضافی برای طرفهای قرارداد ایجاد کند، توسط کمیته مشورتی متخصصین که قبل از کمیسیون توسط فائو تشکیل می شود بررسی خواهد شد.

۳- اطلاعیه هرگونه اصلاح پیشنهادی این عهدنامه غیر از اصلاحات ضمیمه توسط مدیر کل فائو قبل از ارسال دستور کار اجلاس کمیسیون مربوطه برای طرفهای قرارداد ارسال خواهد شد.

۴- چنین اصلاح پیشنهادی عهدنامه مستلزم تصویب کمیسیون بوده و از سی امین روز پس از قبول توسط دو سوم طرفهای قرارداد به اجرا در خواهد آمد. بدین منظور اطلاعیه سپرده شده توسط سازمان عضو فائو مکمل اطلاعیه های سپرده شده توسط کشورهای عضو چنین سازمانی محسوب نخواهد شد.

۵- اصلاحات متضمن تعهدات جدید برای طرفهای قرارداد تنها با قبول هر طرف قرارداد سی روز پس از پذیرش، به اجرا درخواهد آمد. طرفهای قرارداد اطلاعیه پذیرش اطلاعات متضمن تعهدات جدید را به مدیر کل فائو ارسال میکنند تا مدیر کل فائو نسبت به دریافت اطلاعیه پذیرش و به اجرا درآمدن اصلاحات از سوی طرفهای قرارداد، مطلع گردد.

۶- پیشنهادات مربوط به اصلاحات گواهی بهداشت گیاهی تعیین شده در این عهدنامه برای دبیر کمیسیون فرستاده شده و برای تصویب توسط کمیسیون بررسی خواهد شد. اصلاحات تصویب شده مدل گواهی بهداشت گیاهی تعیین شده در ضمیمه این عهدنامه نود روز پس از اطلاع به طرفهای قرارداد توسط دبیر موثر خواهد شد.

۷- برای دوره ای تا به اجرا درآمدن مدل گواهی بهداشت گیاهی اصلاح شده موجود در ضمیمه (بیشتر از دوازده ماه نگذرد) نسخه قبلی گواهی بهداشت گیاهی نیز برای منظور این عهدنامه معتبر خواهد بود.

ماده ۲۲ - به اجرا درآمدن

به محض اینکه این عهدنامه توسط سه کشور امضاکننده تصویب شود در میان آنها به اجرا درخواهد آمد. این عهدنامه برای هر کشور یا سازمان عضو تصویب کننده یا ملحق پس از آن از تاریخ سپردن اطلاعیه تصویب یا الحاق به اجرا درخواهد آمد.

ماده ۲۳ - خاتمه عضویت

۱- هر طرف قرارداد می تواند در هر زمان ترک یا خاتمه عضویت در این عهدنامه را با دادن اطلاعیه ای خطاب به مدیر کل فائو اطلاع دهد. مدیر کل فوراً کلیه طرفهای قرارداد را مطلع خواهد ساخت.

۲- ترک یک سال پس از دریافت اطلاعیه توسط مدیر کل فائو به اجرا درخواهد آمد.